1856. N°. 107.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 5 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 4 September.

Op heden werd de 16de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje op de gewone wijze gevierd. Van de openbare gebouwen en van de huizen der meeste ingezetenen wapperden vlaggen, terwijl er op den middag eene luisterrijke parade van de bezetting plaats had, waarbij ook het corps Officieren der Schutterij tegenwoordig was.

— Bij Kon. besluit is benoemd tot plaatsvervangend Kantonregter alhier, Mr. C. [illegible] Hubrecht, Advocaat.

— Van den Helder wordt gemeld dat de zwarigheid in het vinden van een geschikt terrein voor de op te rigten gasfabriek uit den weg is geruimd. Aan de ondernemers, de HH. Schretlen en Comp., is thans de noodige grond aangewezen, zoodat de werkzaamheden spoedig zullen aanvangen.

— Naar men verneemt heeft de Heer C. Outshoorn, zijn ontslag gevraagd als Ingenieur bij de Holl. Spoorwegmaatschappij.

— De te Delft gevestigde glacé-handschoenen-fabriek zal naar Rotterdam verplaatst worden.

— Door de Arr.-Regtbank te Rotterdam is de volgende aanbevelingslijst opgemaakt, ter vervulling eener vacature bij dat collegie: Mr. H. E. C. van Kerckhoff, Regter-Plaatsvervanger aldaar; Mr. H. W. de Graaf, Kantonregter te Noordwijk, en Mr. F. B. Coninck Liefsting, Advocaat aldaar.

— Zondag avond is onder Heemstede, nabij Haarlem, het lijk gevonden van een dragonder; hij schijnt door middel der vangsnoeren te zijn geworgd en men vooronderstelt, dat er eene gewelddadige aanranding heeft plaats gehad, daar de ongelukige, remplaçant zijnde, nog al in het bezit van geld was. Zijn kameraad, mede een dragonder, is ten 11 ure in de kazerne teruggekeerd, terwijl de knieën van zijn broek, alsook zijne handen geheel met bloed waren bevlekt, en hij den chacot van den overledene in plaats van zijn eigenen op het hoofd had, zoodat tegen dien persoon zware vermoedens zijn opgevat en hij in verzekerde bewaring is gesteld.

— De Afdeeling van Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen van de Kon. Academie van Wetenschappen, zal te Amsterdam eene gewone vergadering houden op Maandag den 8sten dezer.

— Op de ll. Maandag, te Amsterdam gehouden koffijveiling, bestaande uit 324,664 balen, is alles verkocht, meerendeels boven taxatie. De prijzen verschilden van 31 tot 43½ pCt.

— Dingsdag avond heeft er van wege de Evangelische Maatschappij in de Domkerk te Utrecht eene openbare godsdienstoefening plaats gehad, waarbij Ds. H. L. Oort, Pred. te 's Gravenhage, als voorganger optrad en naar aanleiding van 2 Tim. IV. vs. 5 eene indrukwekkende rede hield.

— Zaturdag ll. werd te Arnhem de achtste algemeene vergadering gehouden van het Nederlandsch veeartsenijkundig genootschap. De opkomst was talrijk, zelfs uit verwijderde oorden. De negende algemeene vergadering zal in 1857 te Rotterdam plaats hebben. De vergadering werd tot laat in den namiddag, geheel gewijd aan de belangen der veeartsenijkunde, voortgezet; waarna een gemeenschappelijke disch, als verpoozing na verrigten arbeid, deze bijeenkomst besloot.

— Te Nijmegen is men begonnen eene opgraving in het werk te stellen aan de stads vischmarkt, ten einde zoo mogelijk de oorzaak op te sporen eener verzakking, die zich sinds eenigen tijd aan de Kraanpoort en de daaraan grenzende huizen heeft geopenbaard. Deze verzakking is van dien aard, dat de reten en scheuren in de muren duidelijk zigtbaar zijn en zelfs na herstelling telkens weder grooter te voorschijn komen. Het bekende koffijhuis de Gallery aan de Waal is om deze reden voor afbraak verkocht en zal wel geheel gesloopt moeten worden. Men is zeer nieuwsgierig naar den uitslag van het onderzoek; de opgraving geeft tot dus ver tot het vermoeden aanleiding, dat op die plaats zich vroeger een gebouw met onderaardsche gangen heeft bevonden.

— H. M. de Koningin heeft, voor de tentoonstelling van landbouw-voortbrengselen die op den 10 en 11den dezer te Kampen zal gehouden worden, 2 prachtige vazen geschonken. Deze gift heeft de belangstelling zoodanig opgewekt, dat in 2 dagen tijds de benoodigde som voor de uitgeloofde prijzen en premiën is volteekend. Bij gelegenheid van die tentoonstelling zal er ook eene harddraverij plaats hebben. De landbouwwerktuigen van Z. M. den Koning zijn als prijzen gesteld op paarden, koeijen en boter, en de vazen van H. M. de Koningin op het span schoonste 4- tot 6-jarige boerenpaarden.

— Te Deventer worden reeds middelen beraamd, om het landbouw-congres dat in 1857 aldaan zal gehouden worden, op te luisteren. Er zal bij die gelegenheid eene tentoonstelling van provinciale nijverheid, alsmede eene van voortbrengselen van land- en tuinbouw, plaats hebben.

— Te Enschedé heeft bij het afbreken van een oud huis een groot ongeluk plaats gehad. Een muur met eenige balken is omgevallen, waaronder twee der werklieden werden bedolven. Een der ongelukkigen is onder het puin verpletterd, terwijl de ander nog bewijs van leven geeft; op herstel is echter geen hoop.

— Aan de *Köln. Zeit.* wordt uit Rome geschreven, dat de in ons land geslagen gedenkpenning op het herstel der kerkelijke hierarchie, in genoemde stad in de aanzienlijkste kringen met veel welgevallen is ontvangen. De eene zijde der medaille vertoont den Heiland, die de dochter van Jaïrus in het leven terugroept, met de woorden: *Talitha Cumi, quod est interpretatum: puella, tibi dico, surge.* (Marc. V. 41). Op de keerzijde ziet men de wapens der vijf steden Breda, Haarlem, Utrecht, 's Hertogenbosch en Roermonde, dus de herstelde Bisdommen, waaronder gelezen worden deze woorden: *Anno R. S. MDCCCLIII Pio IX. Pont. Max. Ser. Reg. Wilhelmi III. An. V. episcopali hierarchia singulari Dei beneficio Neerlandiae restituta cives catholici gratulantur*; d. i. In het jaar onzes Heeren 1853, onder Paus Pius IX, in het vijfde jaar der Regering van Z. M. Koning Willem III, zijn de Katholieke burgers, door Gods bijzondere gunst verblijd met het herstel der vijf bisdommen van Nederland.

— In het tijdschrift, uitgegeven van wege de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij, wordt dezer dagen medegedeeld, dat door de Maatschappij in 1855 een bedrag van f 4,000 naar Suriname is gezonden, ten einde daarmede slaven vrij te koopen, welke blijken gaven van rijp te zijn voor de vrijheid. Voorts, dat de maatschappij aldaar te lande zeer loffelijk en belangeloos door een voorstander der bedoelde afschaffing is ondersteund; — dat het genoemde bedrag met f 865 is vermeerderd, ten gevolge van het terugbetalen van een deel van het losgeld door 24 vrijgekochte slaven, die weten 10 mans en 14 vrouwen, van verschillenden leeftijd, welke daardoor blijken hebben gegeven van hunne dankbaarheid, maar ook van hunne waardering der vrijheid; door daarvoor nog in hunnen vrijen staat te willen arbeiden. Op deze wijze zijn mannen en vrouwen, ouders en kinderen, die in den slavenstand van elkander waren gescheiden, bijeengebragt; doch daarbij dient te worden opgemerkt, dat de vrijgekochten geenszins tot de veld-arbeiders behoorden, maar tot de ambachtslieden. — De maatschappij is tot deze uitzending in staat gesteld door eene belangrijke gift van een onbekende; zij zal, ingevolge besluit van het hoofdbestuur, op nieuw een bedrag van f 2,000 overmaken om tot het bedoelde einde te worden gebezigd.

— Uit Maastricht wordt gemeld, dat de beproeving van de nieuwe ijzeren traliebrug voor den spoorweg over de Maas, heeft plaats gehad. Tot dat einde zijn 32 zwaar beladen rijtuigen door twee locomotiven voortgestuwd tot op de brug, die 200 ellen lang is, welke last van meer dan 300,000 Ned. ℔ gedurende een' geruimen tijd op de brug is verbleven en vervolgens over en weder is vervoerd. De doorzakking is slechts 8 strepen geweest, terwijl dit zonder eenig gevaar tot 21 strepen had kunnen gaan. Deze uitkomst is dus zeer geruststellend.

— Het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant, heeft in de twintigste algemeene vergadering de volgende prijsvragen ter beantwoording uitgeschreven:

1°. Hoedanig is thans de gesteldheid van het fabriekwezen in Noordbrabant en welke zijn de middelen om dezen tak van nijverheid aan te moedigen en uit te breiden?

2°. Eene agronomische kaart van eene der gemeenten van Noordbrabant, naar keuze des schrijvers, ter grootte van een vierk. meter.

3°. Eene geschiedenis van opvoeding en onderwijs in Noordbrabant, van de vroegste tijden tot den vrede van Munster.

De antwoorden moeten voor 1 December 1857 aan den Secretaris C. J. van Nispen, te 's Hertogenbosch, worden ingezonden.

— In een van wege het bestuur der Maatschappij van Weldadigheid medegedeeld verslag, van den 10den Julij gedagteekend, leest men het volgende omtrent den staat van de kolonie der genoemde maatschappij:

De bevolking is in de afgeloopen drie maanden 443 personen verminderd. De sterkte der bevolking bedroeg op den 1sten April in 't geheel 11,345, en op 1 Julij 10,902. De desertiën waren talrijker dan in het voorgaande kwartaal; doch meer dan een derde is daarvan weder teruggebragt. Het getal overledenen was niet groot en de gezondheid der bevolking zeer gewenscht.

Van de roggeoogst heeft men goede verwachting. De zomerhaver en garst staan gewenscht. De aardappelen staan goed. Van ziekte wordt hier en in den omtrek weinig waargenomen.

De veestapel bestaat thans in het geheel uit 991 koeijen, 106 ossen en stieren, 43 vaarzen, 47 pinken, 44 kalveren, 2951 schapen, 131 lammeren, 81 varkens en 121 paarden.

Er is in het geheel met de volgende gewassen beteeld: Met winterrogge 751 bunders, Himalaija-garst 32 b., zomergarst 68 b., haver 129 b., zandboekweit 54 b., veen-boekweit 38 b., aardappelen 533 b., klaver en gras 838 b., tuinvruchten 42 b., brem 493 b.; totaal 2978 bunders. Bijna 10 bunders dragen dit jaar de eerste vrucht, terwijl er meer diep gespit veld ter ontginning gereed ligt. Met de turfgraverij is het dit voorjaar voorspoedig gegaan.

De fabriekmatige werkzaamheden hebben dezen zomer sterk moeten worden voortgezet, om het groot getal nieuw aangebragte bedelaars van eerste kleeding te kunnen voorzien, waarin men tot dusverre goed geslaagd is. Het gedrag der kolonisten leverde over het algemeen reden tot tevredenheid op.

'sGRAVENHAGE, 4 September.

Bij besluit van heden heeft Z. M. goedgevonden Z. K. H. Willem Nicolaas Alexander Frederik Karel Hendrik, Prins van Oranje, te benoemen tot Grootkruis der Orde van den Nederl. Leeuw. Ook heeft Z. M. bij besluit van heden, Z. K. H., thans Kapitein bij het 1ste bataillon van het reg. grenadiers en jagers, à la suite van het corps, benoemd tot Majoor en bij een nader besluit van Majoor bevorderd tot Luitenant-Kolonel.

— Z. M. heeft aan den 1sten Luitenant van het reg. grenadiers en jagers K. J. G. Baron van Hardenbroek van 's Heeraartsberg en Bergambacht, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het Ridderkruis 3de kl. van de Kon. Keizerl. Orde van de IJzeren Kroon, hem door den Keizer van Oostenrijk geschonken.

— Niet alleen het stoffelijk overschot van Jacob Cats, maar ook dat van Constantijn Huygens, den aanlegger der Zeestraat, en diens zoon, den beroemden Wis- en Natuurkundige Christiaan, is in de Kloosterkerk alhier ter aarde besteld. Thans is door een alhier gevestigd gezelschap van liefhebbers van oudheidkunde en geschiedenis het plan geopperd, om door een eenvoudigen steen de plaats aan te wijzen, waar beide groote mannen rusten, even als dat vroeger in dezelfde kerk voor Cats plaats vond.

— Volgens een met de jongste brievenmaal bij het Dep. van Kolonien uit Suriname ontvangen berigt, van 5 Augustus, bleef de gezondheidstoestand aldaar voldoende, en hadden er zich geene gevallen van gele koorts op post Gelderland meer voorgedaan. Ook heerschte in genoemde kolonie de volmaaktste rust.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 September.

De Koning is te Gend op eene luisterrijke wijze ontvangen, en door de bevolking met geestdrift begroet. Gelijk op meer andere plaatsen, hebben ook daar de arbeiders-vereenigingen voor Z. M. gedefileerd, waaraan 25,000 personen deel namen. Des avonds heeft de Koning het gastmaal, door den Gouverneur van Oost-Vlaanderen gegeven, met zijne tegenwoordigheid vereerd en de algemeene verlichting van de stad bezigtigd.

Gedurende 's Konings verblijf aldaar heeft er eene tooneelvoorstelling plaats gehad van het genootschap *Broedermin en Taelijver*, waarbij onderscheidene stukken in de Nederl. taal zijn opgevoerd, en de Koning ook in 't Nederlandsch als de moedertaal van een zeer groot aantal der bewoners van Belgie, is toegesproken. Men verkondigt, dat Z. M. daar zeer mede is ingenomen geweest, en ook herhaalde malen van zijne goedkeuring heeft doen blijken. Bij 's Konings intrede was hij reeds door de *Vereenigde Kunstbroeders van Gend*, onder het hoofdbestuur van den Heer Geirnaert en anderen, in 't Nederlandsch toegesproken.

— Er wordt alhier een adres ter teekening aangeboden, waarbij de herstelling van de broodzetting wordt verlangd.

— Te Kortrijk, eene streng Katholieke stad, is dezer dagen voor den ambtenaar van den burgerlijken stand het eerste gemengde huwelijk aldaar gesloten. Niettegenstaande de bruidegom toegestemd had dat de kinderen in de R. K. godsdienst zouden worden opgevoed, heeft de geestelijkheid geweigerd dit huwelijk kerkelijk in te zegenen. De Kardinaal-Aartsbisschop, voor wien de zaak is gebragt, heeft die naar den Paus verwezen. De teruggave van 40 fr. door het echtpaar betaald om eene kerkelijke beslissing te erlangen, is geweigerd.

ENGELAND.

LONDEN, 2 September.

De spoortrein waarmede de Koningin van Oude alhier van Southampton is aangebragt, bestond uit 7 rijtuigen, voor H. M. en gevolg, en 4 rijtuigen voor de reisgoederen, 500 balen uitmakende. Deze trein koste haar 100 £. Voor de woning die de Koningin hier heeft betrokken, wordt huur betaald tegen 550 £ per jaar. Vóór den overgang in het spoorweg-rijtuig heeft men een half uur beraadslaagd over de middelen om H. M. buiten het gezigt van de nieuwsgierige menigte te houden. Eindelijk hebben de lieden van haar gevolg, door het ontrollen van stukken doek, voor haar een gang gevormd. De Heer Brandon, bij het portier staande, keerde mede haar den rug toe, opdat zijn blik haar niet zoude verontreinigen.

— Te Manchester is Zaturdag ll. het bronzen standbeeld van den Hertog van Wellington plegtig ingewijd, tot oprigting waarvan door den gemeenteraad en andere inschrijvers de som van ongeveer 7000 £ was bijeengebragt.

— Door de *Morn. Post* wordt het bedrag der kosten van den laatstgenoemden oorlog op 80 millioen £ begroot.

Genoemd blad deelt ook het verongelukken mede van het schip *Ben Avon*, van 800 tonnen, welk schip, den 9den Mei van Londen naar Shangay vertrokken, in de Chinesche zeeën door een hevigen storm beloopen en door het onweder zwaar beschadigd is geworden en op 40 mijlen afstands van Amoy, op eene rots uiteengeslagen. Van de 28 personen die aan boord waren, hebben 23, door zich aan stukken van het wrak vast te klemmen, den vasten wal kunnen bereiken, maar de 5 overigen, waaronder de vrouw van den Gezagvoerder en de zoon des eigenaars van het vaartuig, zijn omgekomen.

— De *Times* heeft twee brieven medegedeeld van Louis Blanc, over de mishandelingen waaraan de bannelingen in Cayenne zijn blootgesteld. De gevangenen aldaar leven, volgens hem, te zamen met en in de onmiddellijke nabijheid van hen, die vroeger tot de galeijen veroordeeld waren; het voedsel is er allerellendigst, en daar het stelsel van geheime deportatie uit Frankrijk naar Cayenne, nog steeds in werking is, zoo is nog onlangs een arbeider te Parijs, zonder dat zijn gezin daarvan eenige kennis droeg, op die wijze plotseling uit die stad verdwenen.

— Hoewel er uit de noordelijke streken des lands gewag wordt gemaakt van ziekte in de aardappelen, is echter de staat der gewassen over 't algemeen uitmuntend. Overal wordt een goede oogst binnengehaald.

— Het dagblad van Richmond (Vereenigde Staten) bevatte onlangs het volgende marktberigt: Nooit is de vraag naar slaven zoo groot geweest als in de maanden Mei, Junij en Julij, daar anders de zomermaanden gewoonlijk flaauw voor dit artikel zijn. Slavinnen van de eerste soort worden thans met 1000 tot 1100 dollars betaald, mannen van de eerste soort met 1250 tot 1500 dollars. Eene jonge, bijzonder knappe negerin gold 1700 dollars. Vele negers werden op speculatie gekocht en er liggen gewis nog minstens 2 millioen dollars gereed, om in dit artikel geplaatst te worden.

— De stad Franklin in Kansas (Vereenigde Staten) is op 18 Augustus door de afschaffers der slavernij aangevallen, bij welke gelegenheid van die partij 6 en van de voorstanders der slavernij 4 personen zijn gedood. Eerstgemelden hebben, na het postkantoor in brand gestoken te hebben, zich weder teruggetrokken en de kanonnen der stad medegenomen. Den volgenden dag hebben 100 man, behoorende tot het leger der Vereenigde Staten, de stad bezet.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 September.

Men verzekert dat de Keizer afgezien heeft van zijn voornemen om den Maarschalk Pélissier tot Gouverneur-Generaal van Algerie aan te stellen. Maarschalk Randon zal die betrekking behouden. Men gelooft dat de zucht tot onafhankelijkheid, waarvan Pélissier in de Krim blijken heeft gegeven, de aanleiding tot dit besluit is.

— Het doel van de reis van het fregat *Virginie* naar Japan zal waarschijnlijk bereikt worden. De Keizer heeft den voorslag tot sluiting van een handelstractaat tusschen Frankrijk en Japan welwillend ontvangen.

— Wegens het onstuimige weder, heeft Prins Napoleon van de reis naar de Noordkaap afgezien, en is den 21sten Aug. te Christiania aangekomen, om over Stokholm naar Frankrijk terug te keeren.

— Door de Regering zijn aan eenige kunstschilders belangrijke bestellingen gedaan voor de galerijen van het museum van Versailles. De onderwerpen hebben alle betrekking op de regering van den tegenwoordigen Keizer. Drie schilders moeten ook eenige tooneelen der jongste overstroomingen op doek brengen.

— Er is thans sprake van eene onderneming, om in de sedert lang gevoelde behoefte aan goedkooper woningen te voorzien, en die reeds door de Regering zou zijn goedgekeurd. Men wil namelijk langs de helling van een deel der vestingwerken, aan de binnenzijde, 2500 huizen bouwen in blokken van 50; welke groepen 50 dorpen zouden vormen. Elk huis, bestaande uit twee verdiepingen, met verdieping gelijkvloers en zolder- en vlieringkamers, zal 6 gezinnen kunnen huisvesten, waarvan ieder twee groote kamers en eene keuken in gebruik zal hebben tegen betaling van een huur, waarvan het bedrag 150 fr. 's jaars in geen geval mag te boven gaan. Op elken der vier hoeken van die kwartieren zal een afzonderlijk huis staan, in tien vertrekken verdeeld, dat voor 600 fr. zal worden verhuurd. Ieder kwartier zal zijne bad-inrigting hebben. Voorts wordt verzekerd dat in elk kwartier eene vleeschhal en eene bakkerij zullen opgerigt worden, waar, met toestemming van den Minister van Binnenl. Zaken, het brood en het vleesch beneden den zettingprijs zullen worden verkocht.

— Op 29 November zal de zaak van de *Univers* tegen den schrijver van het vlugschrift *l'Univers jugé par lui-même*, voor de regtbank worden behandeld. Als schrijver wordt thans opgegeven de Heer Dentu, maar men verwacht dat de namen van sommigen zijner medewerkers bij de regtbank zullen aan het licht komen. Van genoemd geschrift wordt thans eene tweede druk gereed gemaakt, die grootendeels reeds bij bestelling verkocht is.

— De Bisschop van Straatsburg heeft zich mede voor *l'Univers* verklaard. In een brief aan *l'Ami de la Religion* verheft hij de verdiensten van den Heer Veuillot hemelhoog en noodigt genoemd blad uit, het slagveld te verlaten. Hieraan schijnt het gevolg te willen geven, verklarende dat het aan de Voorzienigheid de zorg overlaat om al deze gebeurtenissen tot heil der Kerk en tot welzijn van allen te doen strekken. Het *Journal des Débats* zegt hierop een spottend *Amen*. Deze strijd werkt nog dit uit, dat hij ons de ultramontaansch-gezinde geestelijken doet kennen.

— De spoorweg-administratien klagen bij voortduring over de dagelijks minder wordende ontvangsten. Men schrijft dit noodzakelijk toe aan de duurte, welke overal heerscht. Er zijn minder reizigers, en bijgevolg gaat er minder om in de magazijnen, dat weder op de fabrieken terug werkt.

— Men houdt het thans voor waarschijnlijk dat Frankrijk zijne hulp aan Pruissen, tot tuchtiging der roovers op de Marocchansche kust, niet zal verleenen, uithoofde van de moeijelijkheid der zaak. Het Riff wordt bewoond door 14 stammen, uitmakende eene bevolking van 40 à 50,000 gewapende lieden, die gezamentlijk zouden opstaan, indien men hun grondgebied schond. Een aanval zou vermetel zijn, daar zij in geene steden, slechts zelden in dorpen, maar meest in holen wonen. Aan den Keizer van Marocco betalen zij eene jaarlijksche schatting die op 16,000 fr. kan bere-

kend worden, maar voor het overige heeft zijn gezag niets hoegenaamd te beduiden.

— Uit Lyon wordt gemeld, dat, niettegenstaande de duurte der zijde, er thans aan de fabrieken meer werk is dan door sommige dagbladen is medegedeeld, vooral door de vele aanvragen uit Rusland; men hoopt het door de overstrooming ontstane gebrek, zonder veel schade, te boven te komen, daar een volgend jaar reeds weder een aanzienlijken oogst kan leveren en de invoer der grondstof op uitgebreide schaal plaats heeft. Men zegt wel, dat de zijde 50 pCt. duurder is dan in het vorige jaar, en dit is in zoo ver juist, wat de eigenlijke grondstof betreft, maar het werkloon en vele zaken, bij het vervaardigen van zijde gebezigd, deelen niet in die rijzing, zoodat de stof, zooals zij in den handel komt, slechts 20 of 25 pCt. duurder zal zijn, 't welk geen stilstand in den handel zal geven.

— Te Boulogne sur Mer, heerscht op eene schrikbarende wijze de groep onder de kinderen; voor eenige dagen heeft een gezin, dat er met 4 kinderen aankwam, den eersten dag van 't verblijf 2 der kinderen verloren, met de 2 andere keerde men dadelijk naar Parijs terug, waar het derde aan de gevolgen der ziekte overleed. De hevigheid der ziekte doet hopen, dat zij niet lang zal duren; de kinderen, die worden aangetast, leven meestal slechts een paar uren.

— Gedurende de maand Augustus zijn te Marseille 1,100,000 mudden graan aangebragt; alleen gisteren werden weder 150,000 mudden graan aangevoerd, de prijzen zijn lager.

— De Keizer van Brasilië heeft den dichter de Lamartine, die thans te Mâcon aan de jigt lijdt, 100,000 fr. gezonden voor 5000 inteekeningen op zijn *Cours familier de Littérature*.

SPANJE.

MADRID, 29 Augustus.

Aan 's lands hoogeschool alhier zal een leerstoel voor de Sanscritsche taal worden opgerigt; het onderwijs daarin zal door den Heer Manuel d'Assas worden gegeven. Men ziet hieruit dat Spanje in de taalstudie bij andere landen niet achterlijk wil blijven.

— In de provincie Valentia is de ontsteltenis algemeen. Er hebben zich benden van dieven en moordenaars gevormd, die overal schrik verspreiden, niet alleen op het platte land, maar ook in de steden. De rijkste inwoners ontvangen dagelijks, onder bedreiging van den dood, aanmaning om aanzienlijke geldsommen te storten.

De Kapitein-Generaal aldaar heeft doen bekend maken, dat ieder, die eenig wapen onder zich heeft, voor den krijgsraad zal gedaagd worden, en dat ieder die, gewapenderhand een diefstal pleegt, binnen 3 dagen zal worden doodgeschoten.

ITALIE.

In het Polytechnisch Instituut van St. Michiel, waar vroeger de Paus Hoogleeraar was, hebben onder de leerlingen onlusten plaats gehad, wegens de invoering van enkele bezuinigingen. De inkomsten van die school bedragen eenige millioenen, en het bestuur heeft van de goedheid van den Opper-Directeur, den Kardinaal Tosti, een schandelijk misbruik gemaakt, waardoor men tot inkrimping moest overgaan. De schuldige leerlingen zijn met gevangenis en wegzending gestraft.

— In onderscheidene streken van den Kerkelijken Staat, vooral in Romagne, hebben onophoudelijk woelingen plaats. Te Bologne zijn dientengevolge 14 doodvonnissen ten uitvoer gelegd.

— Te Civita-Vecchia hebben herhaaldelijk ongeregeldheden plaats gehad tusschen soldaten van de Fransche bezetting en de Pauselijke artillerie. Eenige Zwitsers waren hiervan de oorzaak. — Ook te Livorno is de rust door eenige jongelieden verstoord. De gendarmerie kon hun, wegens de tegenkanting der bevolking, niet meester worden, en moest de hulp der troepen inroepen.

— Te Genua zijn den 21sten en 22sten Augustus twee schokken van aardbeving gevoeld. Te Nice is dit op den 21sten mede het geval geweest.

PRUISSEN.

BERLIJN, 2 September.

Prins Adalbert wordt alhier spoedig uit Gibraltar terugverwacht.

— Gedurende de maand Augustus is ten behoeve van den Dombouw te Keulen ruim 1776 th. ingekomen, zijnde daarmede dit bedrag voor dit jaar tot 32,509 th. geklommen.

— De Koning van Hanover heeft Dr. Aschendorff, te Gildehaus, tot Ridder der Guelphen-Orde benoemd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 1 September.

De Keizer en de meeste aanzienlijke inwoners dezer hoofdstad zijn vertrokken, om de inwijding van de nieuwe Hoofdkerk te Gran bij te wonen, welke plegtigheid met veel luister zal plaats hebben. Deze kerk, waaraan reeds sedert 1822 is gebouwd, wordt geroemd als een meesterstuk van bouwkunde. De kosten hebben bijna 3 millioen gulden bedragen.

— De Luitenant-Veldmaarschalk Mamula, Gouverneur van Dalmatie, is door den Keizer herwaarts ontboden. Zijne komst staat in verband met de woelingen in Montenegro. De Regering zou niet ongeneigd zijn een observatie-corps naar die grenzen te zenden.

— Prins Esterhazy wordt reeds den 20sten dezer uit Petersburg terug verwacht. Hij moet verstoord zijn dat door de late opzending zijner geloofsbrieven, hem te Moskou de derde plaats in de rij der vreemde Gezanten is toegewezen.

— Een aanzienlijk aantal niet onbemiddelde personen uit Kassel, zullen eerstdaags eene poging tot kolonisatie in Hongarye beproeven. Reeds zijn eenige agenten op weg om de geschikste streken op te sporen.

— Op het spoorwegstation te Pesth heeft een verschrikkelijke brand een groot aantal met goederen beladen en ledige waggons, alsmede een deel der goederen-bureaux, waar veel lag opgestapeld, in de asch gelegd. Van eene andere zijde wordt echter het berigt van dezen brand tegengesproken.

— Onlangs werd er op de nabij Frankfort gelegene buitenplaats Gruneberg, van den Baron Anselm von Rothschild, een stoute diefstal gepleegd. Een sieraad van de echtgenoot des Barons, ter waarde van ƒ100,000, werd ontvreemd. De dader is nog onbekend. Voor zijne ontdekking is ƒ2000 uitgeloofd.

— Het is gebleken dat er te Munchen, in Beijeren, op dit oogenblik slechts voor 50 dagen bier in voorraad is, hoewel er meer is gebrouwen dan in het vorige jaar. Om eene *algemeene ramp* te voorkomen heeft het bestuur aan 4 brouwers vergunning verleend om vóór den bestemden tijd winter-bier te vervaardigen. Men kan berekenen dat er van 20 April tot 20 Aug. te Munchen dagelijks 137,880 kannen bier zijn verbruikt.

— In de fabriek van den Heer v. Kramer-Klett, te Neurenberg, worden thans 1000 rijtuigen vervaardigd, ten dienste van de Oostenrijksche spoorwegen. Meer dan 2000 arbeiders worden aldaar bezig gehouden.

RUSLAND.

Keizer Alexander is met zijn gezin in groote staatsie Moskou binnen getogen. Na bij de hoofdkerken stil gehouden en aldaar de gewijde overblijfselen vereerd en op het grafgesteente zijner voorvaderen geknield te hebben, trok Z. M. naar het paleis van het Kremlin; en nam aldaar zijnen intrek voor den tijd der feestelijkheden. Van het oogenblik af, dat de Keizer de poort der stad bereikte, werden al de klokken van Moskou geluid; maar zij werden overstemd door de juichkreten der volksmenigte.

— Den 6den Sept. zal in alle Grieksche kerken, gedurende den geheelen nacht, zoowel in Rusland, als in Polen en andere landen, godsdienstoefening gehouden worden, en bij de andere Christenen eene avond godsdienst, om 's Hemels zegen over de krooning van den Keizer af te smeeken.

— De voorgenomene veldtogt tegen de Circassiers is voor een onbepaalden tijd uitgesteld.

TURKYE.

De Heer de Boutenieff is bij den Sultan ten gehoore toegelaten. — De Minister van Oorlog heeft zijn ontslag ingezonden.

— De Raad van Ministers heeft zich dezer dagen ernstig bezig gehouden met de plannen tot den aanleg van ijzeren spoorwegen. Er is nog geen besluit genomen, maar het doel van de Regering is, daarbij de meeste vrijgevigheid te gebruiken.

— De Vice-Admiraal Salih-Pacha is dezer dagen naar Engeland vertrokken, om aldaar de stoommachines voor drie Turksche oorlogsvaartuigen te doen vervaardigen. Ook worden vele jonge Zee-Officieren derwaarts gezonden, om zich in de zeevaartkunde te volmaken.

— De Regering heeft eene aanzienlijke krijgsmagt in Albanie bijeengetrokken, om in den strijd tusschen de Albanezen en Montenegrijnen tusschen beide te komen. Voorloopig is er door tusschenkomst van de Engelsche en Fransche Consuls eene wapenschorsing gesloten, waarbij bepaald is dat de Pacha van Scutari voor de 40 Montenegrijnen, die te Medun zijn gevallen, 130 ducaten per hoofd zal betalen.

— Dezer dagen voer een vaartuig van den tolk van het Engelsche Gezantschap den Bosporus in, toen op de hoogte van Ortakeui, een zwaardvisch voor het vaartuig opsprong, en zich aan de ijzeren punt van den steven in de zijde wondde. Hierdoor woedend geworden zwom de visch om het vaartuig en drong met zijn zwaard zoo hevig in den achtersteven, dat hij er zijn wapen niet weder uit konde krijgen. Men slaagde er in het dier door slagen op zijn kop tot bedwelming te brengen en gevangen te nemen. Het weegt ongeveer 120 ponden.

— Naar men verneemt zal een Perzisch afgezant, de Heer Ferouth-Kan, naar Parijs en Londen vertrekken, om aan het geschil met Engeland een einde te maken. Perzie zal genoegdoening geven, onder voorwaarde dat de Engelsche Gezant Murray terug geroepen wordt.

OOST-INDIE.

Behalve de vroegere berigten, uit de *Javasche Couranten* medegedeeld, heeft de *Utr. Cour.* nog het volgende bijzondere berigt ontvangen:

„Omtrent den togt van het fregat *Prins Frederik*, Bevelhebber v. Spanjaard, naar den Sultan van Atsjin, op de Noordelijke punt van Sumatra meen ik u dit te kunnen melden. Het fregat is den 26sten Febr. van Batavia vertrokken. Door 's lands stoomschip *Gedeh* door straat Sunda gesleept, arriveerde men den 13den Maart te Padang. Den 25sten Maart zette men den togt naar Atsjin voort, den Commissaris (ambtenaar 1ste klasse) J. J. Nieuwenhuisen, met 2 inlandsche schrijvers en eenige geschenken voor den Sultan en zijne Radjas aan boord hebbende genomen. Te Sinkel, de laatste door ons op die kust bezette post, nam men een loods en te Tampat Tuan een tolk mede. Eerst den 17den April kwam het fregat op de reede van Atsjin. De Sultan ontving den Commissaris, die een brief kwam brengen van Generaal v. Swieten, Gouverneur der N. West kust van Sumatra, slechts noode. Driemaal gaf hij te kennen den Nederl. Afgevaardigde te zullen ontvangen, maar de 1ste maal aan land gekomen, wendde de Sultan ziekte voor, ten tweede male was hij door een inlandsch feest bezig gehouden en de derde maal zond hij een zijner dienaars, om met den Commissaris te spreken. Eerst daarna ontving hij den Commissaris en maakten ook de Bevelhebbers van 't fregat met eenige Officieren hem hunne opwachting. Hij ontving allen wel, ofschoon koel, en weigerde het geschenk aan te nemen, dat men voor hem had medegebragt; zijnde eene pendule, waarop bronzen beeldjes waren aangebragt, omdat zulk eene voorstelling met zijne godsdienst streed. Het fregat had steeds geladen batterijen en de schildwachten op dek waren voortdurend met scherp geladen geweren voor-

zien. Op de terugreis deed men nog Clewang, Djali, Barbahwee, Telloo Croet, Telloo Coolumpung, Rigas, Analaboe en Tampat Tuan aan, om er de radjah's geschenken aan te bieden, maar slechts enkelen namen die aan; de overigen wendden, ziekte of feesten voor, om in geene betrekking te treden. De Sultan heeft evenwel nog twee brieven mede gegeven, een aan den Gouverneur-Generaal en een aan den Gouverneur der N.-West Kust; of het doel van den togt hiermede bereikt is, durf ik niet zeggen.

De Luitenant ter zee 2de kl. Schuurman vertrekt naar Holland. Te Nias heeft deze zich uitnemend gedragen en moet aan hem vooral het behoud te danken zijn van een corps infanterie, sterk 150 man, dat daar voor den vijand met eenige overhaasting heeft moeten wijken. De *Padang* en *Banda* waren te Nias gestationeerd geweest, om er de oproerige bevolking te beteugelen."

STADSBERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, ingevolge art. 203, laatste zinsnede, der Gemeentewet, dat de Begrooting der plaatselijke Inkomsten en Uitgaven voor de dienst van 1857, op heden aan den Raad is aangeboden, op de Secretarie dezer Gemeente voor een ieder ter lezing nedergelegd en in druk, tegen betaling der kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 4 September 1856. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN.

Gezien art. 364 der Wet van den 29sten Junij 1851, (*Staatsblad* N°. 85).

Gelet op art. 3 der Verordening van den 3den April 1856 (*Gemeenteblad* N°. 5), regelende de invordering der plaatselijke directe belasting over 1856.

Doen te weten, dat het suppletoir kohier voor de plaatselijke directe belasting, in de maand Julij over den jare 1856 op te maken, op den 2den dezer maand voorloopig is vastgesteld en van heden tot en met den 18den September aanst., ter Secretarie dezer Gemeente, van 12 tot 3 ure, voor een ieder ter lezing is nedergelegd.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 4 September 1856. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van den 28 Augustus tot en met den 3 September 1856.

BEVALLEN: C. J. Wittenaar, geb. Noest, Z. — M. Verwijs, geb. La Garde, Z., levenl. — J. J. Sleyser, geb. Trap, Z. — P. van der Veer, geb. van Baalen, D. — M. Alberse, geb. Tijssen, D. — M. P. Honsbeek, geb. Feekman, D. — J. M. Schimmel, geb. Speet, Z. — S. Stiva, geb. Schön, Z. — E. Pont, geb. Romijn, D. — H. Batenburg, geb. Gertjes, Z. — J. G. N. Schanze, geb. Landré, Z. — J. Lakerveen, geb. Arkeveld, D.

GEHUWD: B. M. Prins, Jm. en B. van der Kleyn, Jd. — T. Kramp, Wedr. en M. Stavelen, Wed. — N. Kettenis, Jm. en C. van Dam, Jd. — D. Henssen, Wedr. en A. Smit, Jd. — W. Bonte, Jm. en L. T. Noordeloos, Jd.

OVERLEDEN: A. G. H. H. Holkenboer, D., 1 j. en 5 m. — J. de Vreede, Z., 3 m. — J. Nieboer, Z., 4 j. — Johanna Maria Bertelmeeuw, 60 j. — P. Sieraph, Z., 1 j. — C. Bastiaans, 56 j. — H. Meete, Z., 2 m. — J. Colpa, Z., 4 j. — Maria Jannetje van Duuren, 30 j. — D. C. Langeveld, Z., 7 m.

KERKNIEUWS.

LEEUWARDEN, 2 September. Uit het vroeger vermelde 12-tal Predikanten, heeft de Kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente het volgende 6-tal gevormd: Van Ameron, te Bolsward; Douwes, te Leens; Laurillard, te Zandpoort; Riehm, te Vlaardingen; Scheuer, te Zevenhuizen, en Schuuring, te Hoorn; hebbende Ds. Sluiter, te Dordrecht, verzocht verder buiten aanmerking te blijven.

— Te Zaandijk is tot Pred. beroepen Ds. P. van Limmen, te Emmes-Binnendijks.

ADVERTENTIEN

De bekende en onbekende Schuldeischers van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van den Heer FREDERIK WYNSTROOM, in leven *Fabriekant in Wollen Goederen*, gewoond hebbende te *Leyden*, en aldaar op den 15den Februarij 1856 overleden, worden bij deze **opgeroepen** om te compareren in het Logement *de Zon*, op de Breedestraat te *Leyden*, op Woensdag den 17den September 1856, des middags ten 12 ure, ten einde aan te hooren de **Rekening en Verantwoording** door de Erven, wegens hun beheer af te leggen, en zoo er geen verzet plaats heeft, hunne Schuldvorderingen te ontvangen voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn. De voorschrevene Rekening zal inmiddels gedurende de eerstvolgende *acht* dagen, voor de belanghebbenden ter visie liggen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, te *Leyden*.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De Schuldeischers in den Boedel van den in Staat van kennelijk Onvermogen gestelden Dr. JAN JACOB DE GELDER, *Instituteur*, wonende te *Leyden*, welke ter Vergadering, gehouden tot Verificatie der Schuldvorderingen, op den 3den September 1856 niet zijn opgekomen, worden door deze nogmaals **opgeroepen**, om op Woensdag den 17den September 1856, des voormiddags ten *half twaalf* ure, te verschijnen ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in een der vertrekken van het Raadhuis aldaar, ten einde alsdan nog hunne pretensiën te Verifiëren overeenkomstig de voorschriften der Wet.

P. K. DOEFF, *Curator*.

STEDELIJK GYMNASIUM.

De jaarlijksche **Promotie** en **Prijsuitdeeling** onder de Leerlingen van het STEDELIJK GYMNASIUM, zal gehouden worden op Zaturdag den *zesden* September 1856, des namiddags ten *één* ure, in de Stads-Gehoorzaal.

Tot bijwoning dezer plegtigheid, worden bij deze uitgenoodigd de Ouders en Betrekkingen der Leerlingen, en al de Voorstanders van Wetenschap en Letterkundige beschaving.

Namens Curatoren,
De Rector van het Gymnasium
W. H. D. SURINGAR.

PLEIZIERTOGT.

Op Zondag 7 September e. k. des voormiddags ten *half twaalf* ure, zal de Stoomboot *Volharding*, bij een getal van minstens *dertig* deelnemende Reizigers, van haar Station te *Leyden* den geheelen Haarlemmermeerpolder of Ringvaart omvaren en des avonds ruim voor het vertrek der Spoortreinen naar *Amsterdam* en *Rotterdam*, te *Leyden* terug zijn.

De prijs der Plaats heen en terug *f* 1.

☞ De Hofmeester draagt zorg voor den inwendigen mensch, volgens goedgekeurd tarief.

DE DIRECTIE.

LANDBOUW.

Men vraagt, om spoedig in dienst te treden, als **Opzigter** op eene vrij uitgestrekte Bouwerij in den Haarlemmermeerpolder, een gehuwd Persoon van de P. G., tusschen de 30 en 40 jaren oud, die den Landbouw in zijnen geheelen omvang grondig verstaande. De Vrouw moet met **Melkerij** en **Kaasmakerij** goed bekend zijn, en geene jonge Kinderen ten hare laste hebben.

Beide van Man en Vrouw worden voldoende bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag gevorderd.

Adres de Heer VAN GOCH, Boekhandelaar, Leydsche straat, Amsterdam. Brieven *franco* onder Letters L. R.

Men vraagt op aannemelijke voorwaarden, eenen bekwamen en gehuwden **Boer**, tusschen de 25 en 35 jaren oud, volmaakt op de hoogte van de **Melkerij** en **Teelderij**, ten einde het bestuur te voeren over eene Bouwerij van ongeveer 40 bunders goed WEI- EN TEELLAND, gelegen in den Haarlemmermeerpolder. Eigenhandig geschreven Brieven, met overlegging van de noodige bewijzen van bekwaamheid en met aanwijzing waar men werkzaam is geweest, *franco* te adresseren onder de Letter M. bij den Heer L. VERHAAFF, op den Burg te *Leyden*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 3 September.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Geboden.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63	63	63
Dito Certificaten	3	76	76	76
Dito dito	4	95	95	95¼
Amortisatie Syndicaat	3½	80	—	—
Handelmaatschappij	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	99	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	104	104	104
Dito dito 1828 en 1829	5	103¼	[illegible]	[illegible]
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	—	—	—
Dito 1840	4	85¼	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4	85⅝	85 7/16	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	154	154¾	—
Dito Obligatiën	4	80	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	24⅞	24 15/16	24 13/16
Dito Obligatiën	3	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	39¾	39 11/16	—
Bewijzen Coupons		—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	5	—	—	—
Dito	4	65¼	—	—
Dito Metall.	5	77 11/16	78	78 5/16
Dito Nieuwe	5	86	86	86
Dito 1847	2½	38	40	[illegible]
BELGIË	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
BRAZILIË, 1824, 100 £	5	99	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	45 13/16	45⅞	45 13/16
SARDINIË	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	4½	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 5 pCt. nu	4½	30½	30¾	—
GRENADA, Obligatiën	2½	19 5/16	19⅝	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	21 13/16	—	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 3½ pCt. Wissel-Disconto 4.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.